

Ekspansiyel Transformasyon Rehberi

21. yzyılda gelişen bir organizasyon inşa etmek için
Ekspansiyel Niteliklerden Yararlanma Rehberi.

Çeviren Selin Vural (Ergur)

Olağanüstü günler yaşıyoruz.

İçinde bulunduğumuz günlerin yaşamak için en iyi zamanlar olduğunu söyleyebiliriz. Teknoloji, insanların sadece birkaç yıl önce imkansız olan şeyleri yapmalarına izin veriyor. Özel şirketler uzaya gidiyor, sıradan insanlar global olarak video aracılığıyla birbirleri ile bağlantı kuruyor ve bireysel küçük gruplar mevcut büyük organizasyonlarda yıkıcı etki yaratabiliyor. Tüm bunların nedeni eksponansiyel değişimdir.

1956
5MB

2000
8MB

2005
128MB

2014
128GB

2016
256GB

2018
512GB

2020
1TB

Yukarıdaki resimler size, veri depolama örneğini kullanarak, veri depolama boyutunun zaman içinde nasıl değiştiğini gösteriyor. Parmak ucunuz büyüklüğünde 1 TB'lık bir mikro SD kart, 1956'daki sabit sürücünün depolama kapasitesinin 200 000 katıdır. Maliyetine bakarsanız, 5MB IBM 305 RAMAC'ın 1956'da yıllık maliyeti 35.000 dolardı. Yani MB başına maliyet 7000 dolar. Bu fiyat bugün MB başına 0,0000194 ABD dolarıdır (2021).

Bu 360 milyon kat daha ucuz!

Bu sayı öyle bir sayıdır ki, doğrusal düşünebilen beyinlerimiz kavrayamaz ve bu da eksponansiyel olarak gelişmemizi veya gerçekleşene kadar yıkıcı etkiyi görmemizi engeller.

Bu eksponansiyel değişim, bir dizi endüstride ve dikeyde gerçekleşiyor. Salim İsmail, dünyanın çalışma şeklini değiştiren en az 25 Gutenberg anını anlatıyor. Bir organizasyon olarak bundan faydalanabilmeniz ve bunu yapacak niteliklere sahip olmanız önemlidir.

25+ Gutenberg anı yaşıyoruz

Toplum teknolojiyi yeterince hızlı özümsememektedir.

1. Giyilebilir Teknoloji
2. Karma Gerçeklik
3. Dijital İkizler
4. Biyonikler
5. Nanoteknoloji
6. Kültürlenmiş Protein
7. Güneş Enerjisi
8. Yaşlanma Karşıtı Teknolojiler
9. Sosyal Medya
10. Sensörler
11. Özelleştirilmiş Alan
12. Dijital Yönetim
13. Bulut Bilişim
14. CRISPR
15. Gen Dizilimi
16. Yapay Zeka/ Makina Öğrenmesi/ Derin Öğrenme
17. Enerji Depolama
18. NöroGörüntüleme
19. Otonom Arabalar
20. Blok Zinciri
21. Robotik
22. Dronlar
23. 3D Baskı
24. Mikrobiyom
25. Bitcoin
26. Kuantum Hesaplama

ExO'dan yararlanan kuruluşların nasıl yenilikçi ve sürdürülebilir kuruluşlar oluşturabildiğini gördüğümüz için buna ExO'nun On Yılı adını verdik. Fortune 100 Eksponansiyel Kota (ExQ) araştırmamız, yüksek ExQ puanlarına sahip, yani daha fazla Eksponansiyel niteliklerden yararlanan kuruluşların, düşük puanlara sahip olanlardan nasıl daha iyi performans gösterdiğini göstermektedir.

En başarılı 10 ExO , en alttaki 10 ExO emsallerinden neden daha iyi performans gösteriyor?

3X

Daha iyi gelir artışı

10.9X

Daha yüksek varlık kullanımı

6.4X

Daha fazla kârlılık

40X

Daha yüksek toplam hissedar getirisi

Dijital Dönüşüm tüm dünyada haberlerde, yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin konuşmalarında ve hedeflerinde.

Hükümetler bu dönüşümden bahsediyor ve 4. Sanayi Devrimini her yerde kulaklarımıza çalınıyor. Dijital dönüşümlerin %70'inden fazlasının nasıl başarısız olduğuna dair çeşitli çalışmalar yayınlanıyor. Bununla birlikte, bir organizasyondalider olarak, ilerlemenin en iyi yolunu bulmak konusunda tereddüte düşmek kaçınılmaz.

Organizasyonunuz teknolojiyi benimsemek zorunda, ancak bunu yaparken içinde yaşadığımız ekspansiyel çağdan en iyi şekilde yararlanabilecek bir zihniyete sahip olduğundan emin olmanız gerekiyor. İşte burada Ekspansiyel Dönüşüm devreye giriyor. Çok fazla kuruluş doğrusal süreçler ile dijitalleşmeye giderken hedeflenen sonuçlara ulaşmadan başarısız oluyor. O zaman işe sadece dijitalleşmeyle başlamak, o kadar da iyi bir fikir olmayabilir.

Basit bir örnek

Sarf malzemeleri siparişi için manuel sipariş defteri kullanan bir organizasyon düşünelim. Buzamanalıcı bir süreçtir ve ek defter maliyetleri vardır. Bu nedenle organizasyon manuel sipariş defterini ortadan kaldırmak istiyor.

Kitabı dijitalleştirmek için bir dijital dönüşüm yaklaşımı var, ek ipesas olarak manuel süreci alıyor ve dijital bir versiyonunu yaratıyor. Bunun sonucunda ise insanların yeni bir sistemi öğrenmesi kadar veya daha uzun bir süre alan ve belki de %10 daha verimli olan fakat sonunda ekibin gerçekten kullanmak istemediği bir sistem elde ediyor. Ekspansiyel dönüşüm için %10 daha verimli değil, 10 kat daha verimli olmanız gerekir.

10X yaklaşımını kullanan bazı kuruluşlar

accenture

ACCIÓ

ALEC
Building Excellence

TD Ameritrade

ANANDA
DEVELOPMENT

BHP

Bitdefender

Boston
Scientific

COTEMINAS

الهيئة العامة للغذاء والدواء
Saudi Food & Drug Authority

Düsit Thani
HOTELS & RESORTS

Fraport
AIRPORTS

Generalitat
de Catalunya

hp

iKe
Asistencia®

INTER
HOTELS

MIAMI-DADE
COUNTY

MOBLY

Omnivida

P&G

Rassini

RioTinto

Santos

Sareb

Sasin

SIEMENS
energy

Stanley
Black &
Decker

TRIDENT GROUP

VELOCIA

VISA

Ekspansiyel Dönüşümü için, geçmişte sipariş edilen tüm sarf malzemelerinin verilerini kullanırsınız ve algoritmalar aracılığıyla, sarf malzemelerini geçmiş verilere dayalı olarak kendi kendine sipariş eden bir sistem geliştirirsiniz, ardından algoritmayı zaman içinde değiştirirsiniz, bu, ekibinizin daha fazla değer katmaya odaklanmasını sağlar görevleri sistem kendi kendine sipariş eder ve iyileştirme büyük olasılıkla 10 katlık bir iyileştirme olur.

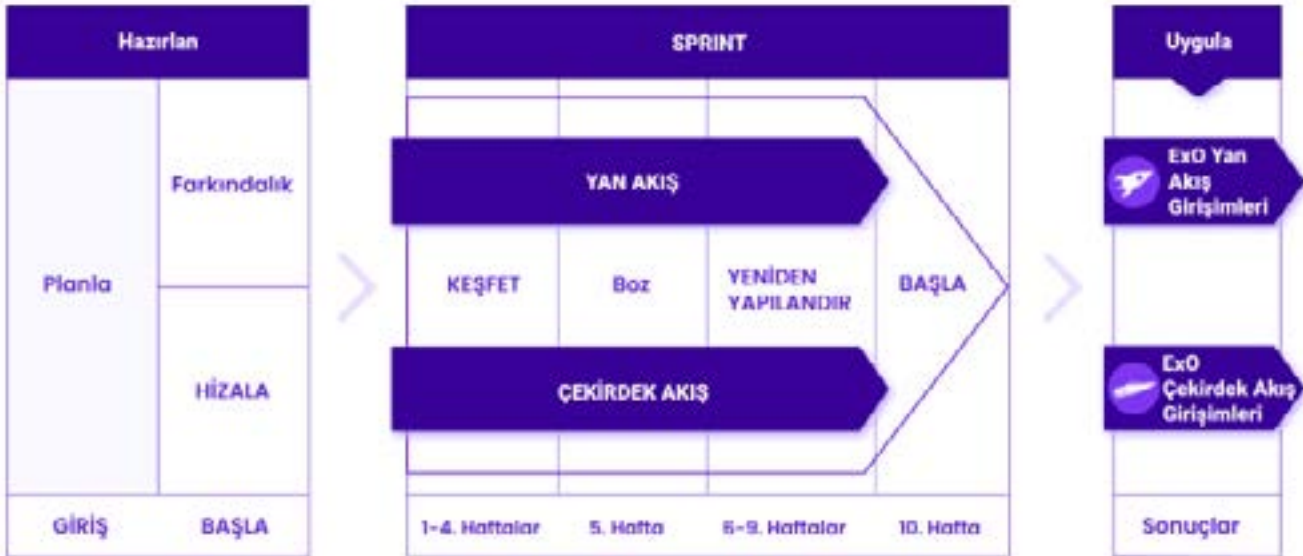
Ekspansiyel Dönüşüm

Düşüncedeki daha ekspansiyel seviyeye geçiş doğal olarak gerçekleşmez.

Ekspansiyel değişimden yararlanabilmek için kuruluşunuzun bir zihniyet değişikliğine sahip olması gerekir.

Organizasyonunuzun bunu başarmasına yardımcı olabilecek bir dizi program geliştirdik. 10 Haftalık Ekspansiyel Dönüşüm Sprint programı. Bu süreç, bir organizasyonun 10 haftada 3 yıl ileriye gitmesini sağlar. Sprint'i daha iyi anlamak için aşağıdaki resme tıklayın.

Organizasyonunuz içinde ExO Niteliklerinden nasıl yararlanacağınızı anlamak, önümüzdeki on yılı yakalayabilmek için çok önemlidir.

Müşteri Geri Bildirimi

“ExO’yu son derece değerli buldum. Kitabı üst yönetimin okuması gereken bir kitap olarak belirledim ve birçok ilkesini uyguluyoruz.”

Paul Polman

Unilever’in eski CEO’su

“Bu girişim, kamu/özel sektör ortaklıklarının toplum için nasıl faydalı olduğunun en iyi örneğidir.”

Carlos A. Gimenez

Miami-Dade County Belediye Başkanı

“Ekspansiyel Organizasyonlar kitabı, ekspansiyel teknolojilerin iş dünyasındaki en iyi uygulamaları yeniden icat etme yollarıyla ilgilenen herkes için gereklidir.”

Ray Kurzweil

Mühendislik Bölümü Direktörü, Google

“Dönüşüm zorluğunun %90’ı şirketi de beraberinde getirmektir. Organizasyonun zirvesini heyecanlandırmak kolaydır. Sorun olan donmuş orta kısım. ExO Sprint donmuş olan kısmı çözenin en başarılı yolu.”

Tony Saldanha

VP Global İş Hizmetleri, P&G

“Gucci’yi Ekspansiyel Bir Organizasyona dönüştüreceğim.”

Marco Bizzarri

CEO, Gucci

“WTayland’ı Ekspansiyel Tayland’a çevireceğiz.”

Prayut Chan-o-cha,

Tayland Başbakanı

Ekspansiyel Organizasyonlar (ExO) Modeli, yüzlerce kuruluşta birkaç yıl süren araştırmalardan sonra oluşturuldu.

Model, bu basit denklem kullanılarak hatırlanabilir. $ExO = MTP + SCALE + IDEAS$ Bu denklem, Kitlesele Dönüştürücü Amaç, kuruluşunuzun dışındaki olanakları kullanan 5 Harici Nitelik ve bu olanakları yönetmenize izin veren 5 dahili Niteliklerdir.

Bir Ekspansiyel Organizasyonun pazarlık konusu olmayan en önemli özelliği KDA'dır. Kuruluşun Amacı, kitlesele ve dönüştürücü olmalı ve kuruluşun tüm değerleri ve hedefleri onu başarmaya odaklanmalıdır. Duvarda güzel bir slogan olarak kalması değil.

Kuruluşun var oluş amacı olmalıdır.

KDA 'lardan Bazı Örnekler

SpaceX: "İnsanlar çok gezegenli bir tür olmalı."

TED: "Yayılmaya değer fikirler."

X Prize Foundation: "İnsanlığın yararına radikal atılımlar gerçekleştirir."

Google: "Dünyanın bilgisini düzenler."

KDA'nızı geliştirdikten sonra, ekspansiyel olmanın bir sonraki adımı, bir organizasyonu ekspansiyel yapan İç ve Dış Nitelikleri anlamaktır. Dahili nitelikler Arayüzler, Performans Panoları, Deney, Özerklik ve Sosyal Teknolojiler'dir. Kullanılan kısaltma IDEAS'tır. Dış nitelikler, İhtiyaca Bağlı Personel, Topluluk ve Kitle İletişimi, Algoritmalar, Varlıkların Dijital Optimizasyonu ve Katılım Sağlama'dır. Kullanılan kısaltma SCALE'dir.

IDEAS-ExO'ların Dahili Özellikleri

Özellikler	Nedir?	Avantajları	Gerekenler
Arayüzler	Platformlar; kullanıcı arayüzleri ve API'lar ile kurum dışı faaliyetler ve dahili kontrol mekanizması arasında köprü görevi görür.	<ul style="list-style-type: none"> • Kurum dışı olanakları dahili değere filtreler. • Kurum dışı büyüme faktörlerini dahili dengeleyici faktörlere bağlar. • Otomasyon ölçeklenebilirlik sağlar.	<ul style="list-style-type: none"> • Standartlaştırılmış süreçler • Ölçeklenebilir dış etki • Algoritmalar
Performans Pano-ları	Ölçülebilir, gerçek zamanlı ve anlamlı metriklerdir.	<ul style="list-style-type: none"> • Kritik büyüme faktörlerinin gerçek zamanlı olarak takip eder. • Yönetim çerçevesi olarak Hedefler ve Anahtar Sonuçlar (OKR) kullanır. • Hataları en aza indiren hızlı geri bildirimler sağlar.	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçek zamanlı metrikler • Analiz yeteneği • OKR'ler • Çalışanlar tarafından kültürel kabul
Deney ve Prototipleme	Varsayımları test etmek için yalın girişim (Lean Startup) yöntemleri ve kontrollü riskler ile tutarlı bir şekilde deneyler yapar.	<ul style="list-style-type: none"> • Hızla değişen dış etkilerle uyumlu süreçler yaratır. • Maksimum değer yakalar. • Daha hızlı pazara sunma süresi (Minimal Uygulanabilir Ürün) • Risk almak, avantaj ve daha hızlı öğrenme sağlar	<ul style="list-style-type: none"> • Deneylerin ölçüm ve takibi • Kültürel Kabul
Özerklik	Yeni "güçlendirilmiş" veya takım bazlı organizasyon biçimleridir.	<ul style="list-style-type: none"> • Artan çeviklik • Müşteriye karşı daha fazla sorumluluk • Daha hızlı tepki ve öğrenme süreleri • Daha iyi moral	<ul style="list-style-type: none"> • KDA • Kendi inisiyatifinde çalışanlar • Performans Panoları
Sosyal Teknolojiler	Dikey organize işletmelerde yatay etkileşimler yaratır	<ul style="list-style-type: none"> • Daha Hızlı İletişim • Daha hızlı karar döngüleri • Daha hızlı öğrenme • Takım istikrarı	<ul style="list-style-type: none"> • KDA • Bulut sosyal araçları • İşbirliği Kültürü

SCALE- ExO'ların Harici Özellikleri

Özellikler	Nedir?	Avantajları	Gerekenler
İhtiyaca Göre Personel	Daha fazla yarı zamanlı, uzman, misyon tabanlı personel kullanır.	<ul style="list-style-type: none"> İş için gerekli en iyi beceriyi bulur. Çeviklik Çekirdek ekipte öğrenmeyi geliştirir. Çekirdek ekipte daha güçlü bağlar kurar.	<ul style="list-style-type: none"> Talep üzerine hizmet tedarigi Açık ve Net görev özellikleri
Topluluk ve Kitle Oluşturma	Topluluğun gücünden yararlanır ve herhangi bir yolla onlarla etkileşim kurar.	<ul style="list-style-type: none"> Bağlılığı artırır Ekspansiyel büyümeyi etkinleştirir Yeni fikirleri değerlendirir ve öğretir Çevik ve hızlı uygulama sağlar Yeni fikirler yaratır	<ul style="list-style-type: none"> KDA Katılım Gerçek liderlik Yabancılar için kolay katılım P2P Kapasitesi
Algoritma Oluşturma	Karar verirken verileri kullanır ,kararları otomatikleştirir veya insan önyargılarını azaltır.	<ul style="list-style-type: none"> Ürün ve hizmetlerin ölçeklenebilirliği artar Bağlı cihazlardan/sensörlerden yararlanır Daha düşük hata oranı ve stabilizasyon sağlar Güncellemesi kolaydır	<ul style="list-style-type: none"> Makine veya derin öğrenme Kültürel kabul
Varlıkların Dijital Optimizasyonu	Varlıkları kullanır, çok gerekmedikçe sahiplenmez.	<ul style="list-style-type: none"> Ürün ve hizmetlerin ölçeklenebilirliği artar Marjinal tedarik maliyetleri daha düşüktür Varlıkları yönetme zorunluluğunu ortadan kaldırır Çeviklik yaratır	<ul style="list-style-type: none"> Kolayca edinilebilen varlıklar Arayüzler
Katılım sağlama	Topluluk ve kitleyi sürece dahil eder.	<ul style="list-style-type: none"> Bağlılığı artırır Fikir kazandırır Kalabalığı topluluğa dönüştürür Pazarlamayı artırır. Oyna ve Öğren Müşterilere dijital geri bildirim döngüsü kazandırır.	<ul style="list-style-type: none"> KDA Açıklık ve Adil Uygulama

Kuruluşunuzun ExO Canvas'taki Niteliklerden nasıl yararlandığını haritalayabilirsiniz.

ExO'dan nasıl yararlanabilirsiniz?

Başlamak için en iyi yerlerden biri, kuruluşunuzun şu anda ne kadar Ekspansiyel olduğun anlamaktır. Bu, EXO Anketi doldurularak yapılabilir. En az 65'in üzerinde bir puan hedeflemelisiniz. Bu hedefe ulaşmak için, ExO Niteliklerini daha iyi anlamak için ExO Foundations Eğitimi izleyebilir veya Ekspansiyel Organizasyonlar Kitabını okuyabilirsiniz.

Yeterli bir ön görüşe ve anlayışa sahip olduğunuzda, kuruluşunuzun ExO Canvas'ı kullanarak Niteliklerden nasıl yararlanabileceğini haritalayabilirsiniz. Ekspansiyel Dönüşümünü sürdürmek için ise ExO Sprint ile daha derinlemesine kuruluşunuza fayda sağlayabilirsiniz. Aşağıdaki Size Nasıl Yardımcı Olabiliriz bölümünde bu girişimi yürütmek için OpenExO topluluğundan nasıl yararlanabileceğinizi görebilir veya Ekspansiyel Dönüşüm çalışmaları kitabını satın alabilir ve kuruluşunuzda uygulayabilirsiniz.

Size Nasıl Yardımcı Olabiliriz

Başlamak için QR kodunu tarayın veya bu [linki](#) izleyin.

Dünyanın her yerinden kuruluşların Ekspansiyel dönüşümünden yararlanmalarına yardımcı olan küresel ExO koçları ve danışmanları, teknoloji düşünceliderleri, yenilikçiler ve yıkıcı uygulayıcıları topluluğu oluşturduk. Her büyüklükteki kuruluş için çok sayıda programımız ve fırsatımız var. Bize buradan ulaşabilirsiniz, Ekspansiyel Dönüşümünüzü geliştirmek için sizinle iletişime geçeceğiz.